

Звіт
завідувача кафедри
міжнародної економіки та світового господарства
економічного факультету
Задорожного Григорія Васильовича, д. е. н., професора
про роботу кафедри в 2021-2022 н. р.

Вся діяльність кафедри була спрямована на реалізацію вимог «Стратегії розвитку Каразінського університету» на 2019-2025 роки.

1. Робота з кадрами

- **Склад кафедри.**

Кількість осіб – 9, з них 1 професор (Задорожний Г.В.), 5 доцентів, кандидатів наук (Шуба О.А., Дуна Н.Г., Кім Т.І., Галуцьких Н. А., Задорожна О.Г.), 3 старших викладачі (Дідорчук І.Л., Ковтун Т.Д., Кошкарьова Є.Л.)

Кількість ставок –9,25, з них 1,25 – професора (1,0 за бюджетом та 0,25 за контрактом), 5,0– доцента (у т. ч. –2,0 за бюджетом), 3,0– старшого викладача (у т. ч. – 0,5 за бюджетом).

1.2. Захист дисертацій, робота з аспірантами та докторантами.

1.3. Підвищення кваліфікації, виконання плану стажувань.

Кожен викладач кафедри згідно плану проходить підвищення кваліфікації. Протягом 2021-2022 навчального року підвищення кваліфікації пройшли: Кім Т. І. (к. е. н., доцент). Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Навчально-науковий інститут міжнародних відносин. Центр досконалості Жана Моне. Тренінг «Україна – кандидат до вступу в ЄС: нові виклики та можливості» в обсязі 60 годин (25-30 липня 2022 року), м. Київ Отримання сертифікату.

Ковтун Т. Д., старший викладач. Участь у міжнародному освітньому проєкті в 2020-2021 та 2021-2022 навчальному роках Європейський освітній проєкт Модуль Жана Моне 611674-EPP-1-2019-1-UA-EPPJMO-MODULE 2019-2022 «European Integration of Ukraine in Industry 4.0» (EIUI4). Сертифікат №192/2021.

1.4. Діяльність із забезпечення оптимального балансу досвідчених та молодих викладачів і науковців.

% викладачів зі ступенем – 60

Середній вік докторів наук – 66

Середній вік кандидатів наук – 47

Середній вік усіх науково-педагогічних працівників – 49

2. Результати науково-інноваційної діяльності і робота з комерціалізації результатів НДР

2.1. Фундаментальні та прикладні НДР, що виконуються за результатами конкурсу, проведеного МОН України.

2.2. Перелік інноваційних розробок, підготовлених для впровадження, описи яких надані до інноваційного центру університету протягом звітного періоду.

З метою залучення студентів освітньої програми «Міжнародна економіка» до наукових досліджень, підвищення наукової якості курсових та випускних (кваліфікаційних) робіт, розширення можливостей для їх наукових публікацій на кафедрі міжнародної економіки та світового господарства було створено Наукову професорсько-студентську лабораторію досліджень сучасного господарства.

Діяльність лабораторії є реалізацією інноваційного кафедрального проекту щодо вдосконалення наукових професорсько-студентських досліджень найбільш актуальних та гострих проблем сучасного господарства України.

Реалізація інноваційного проекту «Комплексна фахова практика з міжнародного бізнесу». Керівники – ст. викладач Дідорчук І. Л., ст. викладач Кошкарьова Є. Л.

2.3. Монографії, видані за рішенням Ученої ради Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.

2.4. Відомості щодо участі у конференціях.

Дуна Н.Г.(к.е.н., доцент кафедри), Травкіна К.В. (студентка групи ЕМ-51) Участь у Всеукраїнській науково-практичній конференції «Інноваційний потенціал економіки: сучасні концепції формування та управління» (Україна, м. Одеса, 4 грудня 2021 р.).

Дуна Н.Г.(к.е.н., доцент кафедри), Клецова Ю.Ю.(студентка групи ЕМ-51), Гайденок Ю.А. Участь у I Міжнародній науково-практичній конференції «Сучасне управління організаціями: концепції, цифрові трансформації, моделі інноваційного розвитку» (Україна, м. Харків, 25 листопада 2021 року).

Дуна Н.Г.(к.е.н., доцент кафедри), Доценко А.В. (студентка групи ЕМ-31). Участь у II Міжнародній науково-практичній конференції «Сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку бізнесу, фінансово-кредитних та облікових систем» (Україна, м. Харків, 20 травня 2022 року).

Кім Т.І.(к.е.н., доцент кафедри), Джафаров Е.Д. студент (гр. ЕМ-61) Участь у Міжнародній конференції: The VIII International Science Conference «Science

and practice, actual problems, innovations», November 09 – 12, 2021, Amsterdam, Netherlands.

Кім Т. І. (к.е.н., доцент кафедри), Демиденко Р. А. студентка (гр. ЕМ-61) Участь у Міжнародній конференції: The 10th International scientific and practical conference «Results of modern scientific research and development» (December 12-14, 2021) Barca Academy Publishing, Madrid, Spain. 2021.

Кім Т.І.(доцент кафедри), Клецова Ю.Ю. студентка (гр. ЕМ-51). Участь у Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції: «Шістдесят другі економіко-правові дискусії» (Україна, м. Львів, 21 грудня 2021 р.).

Ковтун Т.Д. (старший викладач кафедри) Участь у Міжнародній науково-практичній конференції «Трансформаційні процеси соціально-гуманітарної сфери сучасної України в умовах війни: виклики, проблеми та перспективи» (Україна, м. Тернопіль, 2-3 червня 2022 року).

Шилова В.О. (студентка групи ЕМ-31) «Особливості застосування акцизного збору в Україні на етапі євроінтеграції», науковий керівник: к.е.н. Галуцьких Н. А. Участь у XI Міжнародній науково-практичній конференції молодих учених та студентів «Наукові дослідження молоді з проблем європейської інтеграції» (Україна, м. Харків, 28 квітня 2022 р.).

2.5. Проведення методичних семінарів, методологічних семінарів, майстер-класів.

Методологічні семінари:

1. Уноміка як наука про начало розгортання олюднювального господарства (20 квітня 2022 року).
2. Гени, меми, уни як сутнісні начала людяного світобачення. архетип «свобода-відповідальність» як основа господарствотворення (06 червня 2022 року).
3. Особистість як базовий свободо-відповідальний суб'єкт господарських трансформацій в глобальному кризовому світі (13 червня 2022 року).

2.6. Організація наукової роботи студентів та її результати.

Важливим і значимим результатом діяльності Наукової професорсько-студентської лабораторії протягом першого семестру 2021-2022 навчального року стала підготовка і видання 3 індивідуальних наукових монографій студенток, що закінчили магістратуру, і були добротною основою для захисту їх магістерських випускних робіт. Це монографії:

Беззубко Ю. І. Міжнародна технічна допомога Україні: проблеми і шляхи вдосконалення. - Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2021. - 75 с.

У монографії розглянуто теоретичні і практичні засади здійснення міжнародної допомоги у системі міжнародної допомоги. Проведено аналіз ролі міжнародної технічної допомоги при вирішенні глобальних і національних

завдань. Запропоновано шляхи вдосконалення управління міжнародною технічною допомогою в Україні.

Блінова М. В. Інноваційні стратегії країн Європейського Союзу та досвід використання їх в Україні. - Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2021. - 80 с.

Викладено теоретичні засади формування інноваційних стратегій в країнах Європейського Союзу. Проведено аналіз інноваційного розвитку України на сучасному етапі. Розглянуто співробітництво України і країн ЄС у сфері інноваційного розвитку. Виділено проблеми вдосконалення управління інноваційним розвитком в Україні на основі досвіду країн ЄС.

Литвиненко Д. В. Міжнародні аспекти НБІК-конвергенції та її вплив на економіку України. - Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2021. - 91 с.

Розглянуто НБІК-конвергенцію як ключовий чинник нового шостого технологічного укладу. Показана роль НБІК-технологій у розв'язанні глобальних проблем людства, а також обгрунтована проблема необхідності переходу до ДНБІКС-конвергенції. Проведено аналіз розвитку НБІК-технологій у міжнародному та національному аспектах. Зроблена оцінка засад розвитку НБІК-конвергенції в Україні. Розкрито перспективи розвитку НБІК-конвергенції в Україні з урахуванням необхідності впровадження стратегії людиномірного розвитку.

Протягом 2021-2022 навчального року студенти кафедри взяли участь у конференціях:

XI Міжнародній науково-практичній конференції молодих учених та студентів «Наукові дослідження молоді з проблем європейської інтеграції» (Україна, м. Харків, 28 квітня 2022 р.).

I Міжнародній науково-практичній конференції «Сучасне управління організаціями: концепції, цифрові трансформації, моделі інноваційного розвитку» (Україна, м. Харків, 25 листопада 2021 року).

II Міжнародній науково-практичній конференції "Сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку бізнесу, фінансово-кредитних та облікових систем" (Україна, м. Харків, 20 травня 2022 року).

Міжнародній конференції: The VIII International Science Conference «Science and practice, actual problems, innovations», November 09 – 12, 2021, Amsterdam, Netherlands.

Міжнародній конференції: The 10th International scientificandpractical conference «Results of modern scientific research and development» (December 12-14, 2021) Barca Academy Publishing, Madrid, Spain. 2021.

Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції: «Шістдесят другі економіко-правові дискусії»(Україна, м. Львів, 21 грудня 2021 р.).

XI Міжнародній науково-практичній конференції молодих учених та студентів «Наукові дослідження молоді з проблем європейської інтеграції»(Україна, м. Харків, ХНУ імені В. Н. Каразіна, 28 квітня 2022 року).

Всеукраїнській науково-практичній конференції «Інноваційний потенціал економіки: сучасні концепції формування та управління»(Україна, м. Одеса, 4 грудня 2021 р.).

Студентка гр. ЕМ-51 Клецова Ю.Ю. стала переможцем I туру Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з галузей знань і спеціальностей (спеціалізацій) у 2021/2022 навчальному році (науковий керівник к.е.н., доц. Дуна Н.Г.). Тема наукової роботи "Цифрова трансформація управління бізнесом в умовах Індустрії 4.0 та глобальної конкуренції" за спеціалізацією "Управління у сфері економічної конкуренції" (протокол №1 засідання конкурсної комісії на економічному факультеті Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна від 25 січня 2022 року).

2.7. Публікації кафедри.

Монографії

1. Розділ у монографії: Fr archpriest Evgeny I. Legach, Konstantin S. Sharov Editors. SARS-CoV-2 and Coronacrisis Epidemiological Challenges Social Policies and Administrative Strategies. Springer. 2021. 382 p. Chapter 18. Nataliia G. Duna Managing Economic, Cultural and Mental Crises Caused by COVID-19 Pandemic. p. 279-289.
2. Shuba M. & Shuba O. Endowment as an alternative source of funding for the higher education modernization in the context of economic globalization / 21st century higher education in the context of economic globalization: modernization strategies: monograph / ed. D. Kamenova, N. Goncharenko. Varna: 2021. 174 p. P. 119-136.

Методичні видання

Задорожна О. Г., Задорожний Г. В. Постнекласична економічна наука: Лекції. – Харків: Видавництво «ВННОСТ», 2022. – 205 с.

Препринти доповідей

1. Задорожний Г. В., Задорожна О. Г. Людиномірність як новий парадигмальний методологічний формат досліджень світового господарства. Препринт доповіді на Каразінському міждисциплінарному методологічному науковому семінарі. – Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2021. 39 с.
2. Задорожний Г. В., Задорожна О. Г. Уноміка як наука про початок розгортання олюднювального господарства. Препринт доповіді на Каразінському міждисциплінарному методологічному науковому семінарі 20 квітня 2022 року. – Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2022. – 21 с.
3. Задорожний Г. В., Задорожна О. Г. Особистість як базовий свободовідповідальний суб'єкт господарських трансформацій в

глобальному кризовому світі. Препринт наукової доповіді Каразінського міждисциплінарного методологічного семінару 27 вересня 2022 року. – Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2022. – 34 с.

Науково-педагогічними працівниками кафедри опубліковано:

Статей – 7, з них у зарубіжних виданнях – 0, з них зі студентами – 3.

Тез доповідей – 7, з них у зарубіжних виданнях – 2, зі студентами – 6.

Тези:

Дуна Н. Г., Травкіна К. В. Вплив цифровізації на економічну безпеку країни// Інноваційний потенціал економіки: сучасні концепції формування та управління: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Одеса, 4 грудня 2021 р.) / відп. за випуск д.е.н., проф. С. О. Якубовський. – Одеса : ОНУ імені І. І. Мечникова, 2021. – с. 10-12 (92 с.).

Дуна Н.Г., Клецова Ю.Ю., Гайденко Ю.А. Цифрова трансформація бізнесу: наслідки та протиріччя// Сучасне управління організаціями: концепції, цифрові трансформації, моделі інноваційного розвитку : збірник тез доповідей І Міжнародної науково-практичної конференції (Україна, м. Харків, 25 листопада 2021 року) [Електронний ресурс]. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2021. – с. 268-270 (369 с.).

Дуна Н. Г., Доценко А. В. Російсько-українська війна: новітні ризики для світової економіки// Сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку бізнесу, фінансово-кредитних та облікових систем: збірник тез доповідей ІІ Міжнародної науково-практичної конференції (Україна, м. Харків, 20 травня 2022 року) [Електронний ресурс].- Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2022 - 315 с. (с. 34-35).

Кім Т. І., Джафаров Е. Д. Можливості застосування європейського досвіду кредитування малого та середнього бізнесу в Україні // The VIII International Science Conference «Science and practice, actual problems, innovations», November 09 – 12, 2021, Amsterdam, Netherlands. 518 p., P. 102 - 108.

Кім Т. І., Демиденко Р. А. Соціально-економічні ефекти розвитку циркулярної економіки в країнах ЄС в умовах Індустрії 4.0 // The 10th International scientific and practical conference “Results of modern scientific research and development” (December 12-14, 2021) Barca Academy Publishing, Madrid, Spain. 2021. 784 p., P. 679 – 685.

Кім Т.І., Клецова Ю.Ю. Сучасні напрямки та наслідки цифровізації в контексті розвитку міжнародного бізнесу // Шістдесят другі економіко-правові дискусії: матеріали міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Львів, 21 грудня 2021 р.). - Львів, 2021. - 115 с., С. 3-5.

Ковтун Т.Д., Поезднік О. Проблема соціальної креативності у психології. Трансформаційні процеси соціально-гуманітарної сфери сучасної України в умовах війни: виклики, проблеми та перспективи: зб. Матеріалів міжнародної науково-практичної конференції, Тернопіль, 2-3 червня 2022р. / під заг.ред.: О. Є. Гомотюк. Тернопіль: Університетська думка, 2022. 342с. – С. 234-237.

Статті:

Задорожний Г. В., Задорожна О. Г. Людність як духовно-єднувальний початок господарювання та становлення уноміки // Біосферне господарство: теорія та практика, 2021 № 7. С. 17-40.

Кім Т.І., Українець Ю.М.(студентка) Військово-промисловий комплекс у сучасній світовій економіці: передумови, фактори, тенденції розвитку. Економіка та суспільство. 2022. № 39. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1370>
DOI: 10.32782/2524-0072/2022-39-33

Кім Т. І., Кім О. О., Рахматіллаєва К. Б. (студентка) Сучасні тенденції світового ринку озброєнь та перспективи розв'язання глобальної проблеми миру і демілітаризації. Економіка та суспільство. 2022. № 40.

Кім Т.І., Кім О.О. Міжнародна конкурентоспроможність: роль макроекономічної стабільності. Підприємницька діяльність в глобальній економіці. Економіка та суспільство. 2021. № 34.

Шуба О. А. Провідні тенденції процесу віртуалізації світового фондового ринку. Бізнес Інформ. 2022. № 1. С. 67 – 73.

Шуба О. А. Особливості інтеграції фондового ринку України у світовий фондовий ринок. Бізнес Інформ. 2021. №4. С. 183 – 189.

Шуба О. А., Карабанов О. А. (студент) Характеристика сучасного світового автомобільного ринку. Бізнес Інформ. 2021. № 10. С. 14 – 22.

3. Результати роботи із забезпечення якості освіти

3.1. Відомості про загальне та навчальне навантаження кафедри, середнє навантаження на 1 ставку науково-педагогічних працівників (НПП).

Навчальне навантаження кафедри міжнародної економіки та світового господарства за денною формою навчання складала 4206 годин, за заочною формою – 1344 годин. Загальне навантаження – 5550 годин.

Середнє навантаження на одну ставку – 600 годин.

3.2. Розвиток матеріальної бази навчального процесу.

До 24 лютого 2022 року кафедра міжнародної економіки та світового господарства займала такі приміщення: кабінет завідувача (20 м²), 2 кімнати для викладачів (по 20 м²), методичний кабінет (20 м²) за адресою: вул. Мироносицька, 1. Після руйнування будівлі корпусу економічного факультету розвитку матеріальної бази не було.

3.3. Ліцензування та акредитація напрямів і спеціальностей підготовки фахівців.

3.5. Робота з вступниками, профорієнтаційна активність.

1. Участь співробітників кафедри у дистанційному проведенні Днів відкритих дверей ХНУ імені В. Н. Каразіна (колектив кафедри).
2. Розміщення в соціальних мережах інформації щодо спеціальності 051 Економіка, ОП «Міжнародна економіка», термінів проведення та умов вступу абітурієнтів (Вступна кампанія 2022).
3. Регулярне оновлення інформації профорієнтаційної спрямованості на сайті кафедри міжнародної економіки та світового господарства.

Набір студентів на 1 курс освітньої програми "Міжнародна економіка":

Денна форма навчання:

Бакалаври – 3 студенти.

Магістри – 8 студентів.

Заочна форма навчання:

Бакалаври – 1 студент.

Магістри – 2 студенти.

3.6. Забезпечення навчальних дисциплін електронними навчальними ресурсами, розміщеними на сайті університету (плани та програми, електронні версії підручників, навчальних посібників, лекційні презентації, матеріали для самостійної роботи студентів, завдання для самоконтролю, приклади екзаменаційних білетів).

3.7. Розвиток кафедрального веб-сайту.

На веб-сторінці було реалізовано повноцінну інформаційну підтримку за розділами: Про кафедру, Навчання, Події, Наука, Студентам, Абітурієнтам. Студенти мали доступ до інформаційних пакетів дисциплін, робочих програм та НМКД, методичних рекомендацій з написання курсових робіт, корисних

посилань для отримання грантів та інше. Для абітурієнтів оновлено розділ з актуальною інформацією щодо вступу та навчання, а також розміщено відповіді на актуальні запитання абітурієнтів та їх батьків. Своєчасне інформування про проведення Каразінського міждисциплінарного методологічного наукового семінару, а також розміщення препринтів доповідей учасників семінару. Сторінку в соцмережі Instagram було пов'язано з сайтом для більш зручного перегляду світлин з життя кафедри.

3.8. Контроль якості навчального процесу, аналіз проведення відкритих занять.

Під час введення в Україні воєнного стану викладачі кафедри продовжують засвоювати дистанційні технології перевірки знань студентів, серед яких тестування за допомогою платформи Google та Zoom. Ці платформи надають аналітичні данні стосовно кількості правильних та неправильних відповідей, розгорнуту статистику, котра допомагає викладачам зрозуміти ступінь освоєння навчального матеріалу, як окремого студента, так і групи в цілому

Постійно ведеться розробка і впровадження нових форм, методів і технологій навчання (бізнес-ігри, ситуаційні вправи, дебати) та методичного забезпечення інтерактивних методів навчання, а також розроблення і впровадження засобів комп'ютерного контролю знань з навчальних дисциплін.

Поточний контроль здійснюється на семінарських заняттях відповідно до конкретних цілей, на семінарських підсумкових заняттях за тематичними розділами дисциплін, виконанням контрольних робіт, передбачених навчальним планом.

Застосовуються такі засоби діагностики рівня підготовки студентів:

- тестові завдання;
- розв'язування задач;
- виконання творчих завдань (кейси, ситуаційні задачі тощо).

Оцінка успішності студента з дисципліни є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою з урахуванням оцінок засвоєння окремих розділів навчальної дисципліни, виконання контрольних та індивідуальних робіт.

Дані про результати успішності в 2021/2022 навчальному році постійно обговорювалися на інтернет-засіданнях кафедри.

Протягом 2021/2022 навчального року викладачами кафедри проведено 16 відкритих занять.

3.9. Робота з працевлаштування випускників та її результати.

4. Міжнародне та міжвузівське співробітництво, робота з укладання нових угод, результати цієї діяльності

Співробітництво з Харківським німецьким центром.

Міжнародне співробітництво з Харківською обласною громадською організацією «Мульти-Культі УА».

Співробітництво з Україно-Німецьким академічним центром ХНУ імені В. Н. Каразіна.

5. Виховна робота, взаємодія зі студентським самоврядуванням, робота в гуртожитку, участь в організації дня факультету, спортивних змаганнях тощо.

Протягом 2021/2022 н.р. кураторами всіх груп (Галуцьких Н. А., Дідорчук І. Л., Дуна Н. Г., Кім Т. І., Ковтун Т. Д., Кошкарьова Є. Л., Шуба О. А.):

- проводилися щотижневі кураторські години, підтримувався постійний зв'язок зі старостами груп;
- кураторами академічних груп проводилися інструктажі з безпеки життєдіяльності, з питань пожежної безпеки, інструктажі для студентів, які направляються для проходження практики;
- на засіданні кафедри доповідалися результати аналізу поточної ситуації в академічних групах;
- постійно аналізувалися та підводилися підсумки результатів контролю знань з метою аналізу якості підготовки студентів до занять;
- підтримувався тісний зв'язок із викладачами, що проводять заняття в групах з метою визначення та попередження будь-яких ситуацій зниження навчальної дисципліни.

6. Робота зі створення безпечних умов праці та навчання, забезпечення протипожежної безпеки.

Протягом вересня-лютого 2021-2022 навчального року за приміщеннями кафедри закріплені відповідальні за протипожежний стан. Завідувачем кафедри проводився інструктаж з питань створення безпечних умов праці та навчання, забезпечення протипожежної безпеки відповідно до розпоряджень. Під час проведення навчальних та виробничих практик зі студентами проводився інструктаж зі створення безпечних умов праці та навчання, забезпечення протипожежної безпеки, що було відображено у журналі проходження інструктажів з охорони праці, протипожежної та електробезпеки.

7. Завдання кафедри у наступному навчальному році.

Головними завданнями на 2022-2023 навчальний рік визначаються: забезпечення розвитку дистанційної освіти в умовах воєнного стану, формування знань та компетентностей студентів з урахування новітніх тенденцій ринку праці.

Навчальна робота:

Головними завданнями навчальної роботи є подальше поглиблення знань та умінь використання онлайн-інструментів (Zoom, Google Meet, Google Drive, системи Е-Деканат, ресурсів Moodle Центру електронного навчання Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна) викладачами кафедри та студентами.

Науково-дослідна робота:

Участь викладачів кафедри у міжнародних науково-практичних конференціях та публікація тез. Підготовка та публікація статей у фахових виданнях. Залучення студентів ОПП магістр до підготовки наукових статей спільно з науковими керівниками за результатами досліджень кваліфікаційних робіт.

Виховна та організаційна робота:

1. Забезпечення якісної роботи кураторів академічних груп в умовах воєнного стану.
2. Відновлення сайту кафедри.
3. Організація та проведення для студентів ділових тренінгів, майстер-класів та гостьових лекцій представниками роботодавців.
4. Проведення активної профорієнтаційної роботи для забезпечення набору студентів на перший (бакалаврський) та другий (магістерський) рівні вищої освіти.